

Politiken måste gynna entreprenörerna

Svenska Dagbladet den 14 maj 2018

Kommuner, stater och EU satsar på företagskluster för att skapa företag och jobb. Exemplet är många: East London Tech City, High Tech Campus Eindhoven och Paris-Saclay. Klustrens kraft är välkänd inom forskningen.

Men hur kan potentiella entreprenörer och innovatörer utanför etablerade kluster och nätverk få kraft och resurser att växa och realisera sina idéer? Svårigheten att skaffa kapital är ett av de största hindren för mindre företag att växa, ett faktum som bidrar till att idéer aldrig når fram till eller ut på en marknad.

Årets vinnare av *Global Award for Entrepreneurship Research* professor Olav Sorenson, Yale University, understryker betydelsen av sociala nätverk. Pengar, idéer, information, influenser och kunskap är inte fritt tillgängliga för alla individer och organisationer, utan förmedlas via sociala nätverk. Nätverk som många gånger är lokalt anknutna. Detta innebär att framgångsrikt entreprenörskap ofta sker i geografiska kluster inom nätverk mellan entreprenörer, riskkapitalister och andra aktörer. Sorenson har exempelvis visat att sociala nätverk är en viktig förklaring till att många entreprenörer startar och driver företag i sin hemregion, och till att entreprenörer som driver företag på hemmaplan ofta lyckas bättre.

Sorenson har studerat hur digitala plattformar för gräsrotsfinansiering, som amerikanska Kickstarter eller svenska FoundedByMe, påverkar tillgången till finansiering. I en ny studie publicerad i den ansedda tidskriften *Science* visar han att gräsrotsfinansiering har gått till nya entreprenörer och innovatörer i amerikanska regioner med begränsad tillgång till traditionellt riskkapital. Gräsrotsfinansiering via digitala plattformar bidrar därmed till att bredda tillgången till kapital för nya idéer utanför etablerade kluster och traditionella riskkapitalister.

I den statliga utredningen om gräsrotsfinansiering, Fi 2016:10, som nyligen lagts fram visas också att finansieringsmetoden gör det lättare för icke etablerade bolag att starta upp verksamhet. Finansmarknadsminister Per Bolunds nya tillståndskrav för att reglera gräsrotsfinansieringen syftar till rättvisare konkurrens mellan bolagen och ett ökat skydd för investerarna. Gott så, men det finns anledning att regelverken snarare främjar än inskränker möjligheterna för privat gräsrotsfinansiering att ta fart.

Sorensons forskning pekar på att det finns två sätt för politiker att hantera betydelsen av nätverk. Om de är ineffektiva och riskerar att stänga ute potentiella innovatörer och entreprenörer kan man försöka minska nätverkens betydelse. Detta kan exempelvis ske genom öppna digitala plattformar. En annan strategi är att bejaka nätverkens betydelse, bredda dem och koppla nya aktörer till existerande nätverk. Ett exempel är Tillväxtverkets acceleratorprogram "Startup-Sweden". Policiesatsningar av detta slag har ofta en låg prislapp och kan, rätt utformade, vara betydelsefulla i en värld där nätverk och personliga kontakter blir alltmer avgörande.

Sverige är i dag en starkt urbaniserad ekonomi med en stor del av befolkningen koncentrerad till ett fåtal storstäder. I debatten hävdas ofta att entreprenöriella aktiviteter utanför storstäderna hämmas

av att allt fler resurser koncentreras till storstadsregionerna. Sorensons forskningsresultat pekar på att det finns skäl att koppla upp entreprenörer ute i landet till det ekosystem av aktörer, nätverk och aktiviteter i städerna och att uppmuntra kontaktytor mellan entreprenörer i stad och land.

På lång sikt är det framgångsrika entreprenörer, ekonomins förändringsagenter, som driver utveckling och ekonomi framåt. Olav Sorenson visar att det inte bara är ekonomiska faktorer som är avgörande för att entreprenörskap ska blomstra: geografiska och sociala aspekter är väsentliga. Dessa framgångsfaktorer måste beaktas i utformningen av en ansvarsfull ekonomisk politik med syfte att stimulera entreprenöriell aktivitet.

Martin Andersson

priskommitténs ordf, forskare Entreprenörskapsforum och IFN samt professor BTH

Johan Eklund

vd Entreprenörskapsforum och professor BTH

Magnus Henrekson

vd och professor IFN